

at Kunst og Videnskab skulle sige, at de i Absolutismen, i Despotiet have deres Støtte, — det kunne vi ikke ville: vi maae ønske, at enhver god og sand Interesse finder sin bedste Støtte i Friheden. (Hør! Hør!) — Det skal glæde mig, om de Herrer ikke alene ville sige Hør! men ogsaa handle derefter. — Det er blevet foreslaaet, at man skulde lade Theatret gaae over til at blive en privat Anstalt. Men lægger De da ikke Mærke til, at i det Dieblit, man vilde gjøre dette, da vilde hele Betydningen af Theatret falde bort. Dets Formaal er ellers, — siden vi ere komne ind paa denne Vej, — i Virkeligheden ægte demokratisk; det henvender sig ikke saaledes som de højere Undervisningsanstalter blot til de Enkelte, som efter et længere besværligt Studium ere modne til der at undervises: nei, det henvender sig til Enhver, til den umiddelbare Følelse: man behøver ikke at have nogen høj Dannelselse, for at blive tiltalt ved et smukt Skuespil, man behøver blot at have et aabent Sind for det Gode og det Smukke. Saa meget mere maae vi derfor holde paa, at denne Institution ogsaa i Virkeligheden blot arbejder for det Gode og Smukke; men herfor have vi ikke den mindste Garanti, naar vi lade Theatret gaae over til at blive en privat Anstalt. Saalange det staaer under Staten, er det umiddelbart stillet i det Højeres Tjeneste; saasnart det bliver en privat Anstalt, hvor Pengesfortjenesten er det Væsentlige, — og det vil dobbelt blive Tilfældet her tilands, da en saadan Anstalt her neppe kunde grundes paa Andet end Actier, — saa bliver det ligesom stillet i det Materielles Tjeneste, søger altsaa blot at fremme dets Formaal, og dem vil den ofte fremme bedst ved at henvende sig til de fleste Videnskaber — om jeg tør anvende dette Billede, saa vil jeg sige, at istedetfor et godt Glas Vin vilde man fra et slegt Theater i det Højeste faae et slet Glas Punsch. — Jeg har berørt, at det er klogt af Frihedens Venner ikke at træde op imod Kunst og Videnskab; jeg troer, at det særlig er klogt af det danske Folk ikke paa nogen Maade at staffe sig Rygte for at være Billedstormere (Hør!). Jeg mener, at vi tilfredsstille dem, som paa ethvert Punkt ville besparelse, tilstræffeligt med at spare over

5,000 Rbd.; men vi vilde give vore Modstandere, som paastaae, at vi ere Kunstens og Videnskabens Fjender, Baaben i Hænder, naar vi gaae længere end vi efter den ærede Ministers Erklæring kunne ansee os berettigede til: de 5,000 Rbd., vi derved yderligere kunde spare, ville ikke usandsynligt være overmaade dyrt betalt. Men hertil kommer, mine Herrer! en særlig Grund gjældende for Danmarks Vedkommende. Det er sagt af en æret Rigsdagsmand, at vi havde formeget af Kunst og Videnskab (Nei! Nei!): det er nu vistnok ikke Tilfældet; men derimod er det sandt, at just for Danmark og hele den danske Udvikling har Kunst og Videnskab en særegen stor Betydning. Spørge vi, hvad det er for et Danmark, vi i de sidste Aar have kæmpet for, og holde vi os da ikke blot til det reent Geographiske, da kunne vi mere end de fleste Nationer sige, at det er for et kunstnerisk og videnskabeligt Fædreland, vi have kæmpet. I de sidste Aarhundreder har der ingen anden Retning været, i hvilken vi med nogen betydelig Kraft have fremtraadt; men derimod har især i dette Aarhundrede vor kunstneriske videnskabelige Udvikling i Forhold til vor Størrelse været overordentlig respektabel. Vore bedste Bedrifter have vi udført i Digtkunstens Verden: igjennem den ere vi blevne forbundne med vor Fortid, og denne særegne mere aandelige Udvikling staaer i inderlig Forbindelse med Retningen af hele vor nærværende National-Charakter. Men, holde vi fast herpaa, og erindre vi tillige, mine Herrer! at den milde Charakter, som vi maaskee herved have faaet, dog ingenlunde har været svag, men netop i Faren har vi vist sig stærk, saa skulle vi heller ikke kaste denne vor Udvikling, der har staaet sin Prøve, fra os, vi skulle ikke pludselig bryde med den; men, er den i en eller anden Retning forseilet, saa skulle vi dog ikke behandle den som Fjender, men netop som kjarlige Venner, der søge at ændre det Urigtige, men derfor ikke ville bryde med det, hvori vi hidtil have haft vor Styrke. Gjennemgribende Forandringer i Forhold som dette, ere overhovedet for Tiden mislige; men til enhver Tid er det urigtigt, blot paa et løst Skjøn at tage en stor Sum bort fra en saa vigtig Institution som Theatret, uden at have